

ترکیه



۱- اهمیت جغرافیایی و سیاسی و جغرافیای انرژی

۱-۱- موقعیت جغرافیایی و جغرافیای اقتصادی

۱-۱-۱- مساحت کشور: ۷۶۹/۶۰۴ کیلومتر مربع

۱-۱-۲- طول مرزهای خشکی با جمهوری اسلامی ایران (کیلومتر) و همسایه ها: ۴۸۶ کیلومتر مرز خشکی با ایران

۱-۱-۳- دسترسی به آبهای آزاد: از طریق تنگه بسفر و داردانل و دریای سیاه و مدیترانه به آبهای آزاد راه دارد.

۱-۱-۴- پایتخت: شهرهای مهم ترکیه شامل آنکارا- استانبول- ادانا- بورسا- ازمیر

۱-۱-۵- مناطق دارای منابع نفت و گاز: ۱۴ میدان گازی بزرگ ترکیه در Marmara Kuzey واقع شده. میداین offshore

که در دریای مرمره در آبگیر Thrace-Gallipoli قرار دارند.

عمده ذخایر نفت ترکیه نیز در منطقه جنوب شرقی آن واقع شده اند. میدان نفتی Hakkari Basin میدانی پیر با هزینه تولید بالا است.

۱-۲- جغرافیای انسانی

۱-۲-۱- جمعیت (۲۰۱۰): ۷۷/۸۰۴ میلیون نفر

۱-۲-۲- ترکیب سنی جمعیت: زیر ۱۴ سال ۲۷٪ - بین ۱۵ تا ۶۴ سال ۶۷٪ - بالای ۶۵ سال ۶٪

۲-۱-۳- تنوع قومی: ۷۵٪ ترک- ۱۸٪ کرد- ۷٪ سایر اقلیتها

۲-۱-۴- زبان رسمی: ترکی

۲- همکاری های اقتصادی و بازرگانی و راهبردی

۲-۱: واردات ایران از آن کشور

۱-۲-۱- گاز: ندارد

۱-۲-۲- نفت و مشتقات نفتی: دارد

۱-۲-۳- الکتریسیته: ندارد

۱-۲-۴- آب: ندارد

۱-۲-۵- محصولات غیرنفتی و خدمات: تخته فیبر- میله های آهنی و فولادی- سیگار- پاکت و قوطی- توتون و تنباکو- مبلمان- ماشین های رختشویی- قطعات شیشه ای- قطعات تراکتور طلای خام، بنزین، قطعات منفصله خودرو، موز، ماشین های ریخته گری، ماشین های مکانیکی، الیاف

روابط تجاری و تراز بازرگانی ایران با ترکیه از سال ۱۳۸۰ تا ۶ ماهه ۱۳۸۹ (میلیون دلار)

سال	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲	۱۳۸۳	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۸	۶ ماهه ۱۳۸۹
صادرات	۵۸	۱۰۳	۱۱۰	۱۲۸	۲۱۳	۳۰۶/۶	۵۶۲/۷	۵۲۵/۶	۵۸۹	۳۶۶/۸
واردات	۲۹۱	۳۶۹	۵۱۷	۷۲۴	۸۴۲	۸۵۷/۲	۱۲۴۶/۴	۱۴۹۵/۱	۲۰۰۶	۱۸۴۹
تراز تجاری	-۲۳۳	-۲۶۶	-۴۰۷	-۵۹۶	-۶۲۹	-۵۵۰/۶	-۶۸۳/۳	-۹۶۹/۵	-۱۴۱۷	-۱۴۸۲/۲

۲-۲- صادرات ایران به آن کشور

۱-۲-۲- گاز: دارد

۱-۲-۲- نفت و مشتقات نفتی: دارد

۱-۲-۳- الکتریسیته: ندارد

۱-۲-۴- آب: ندارد

۱-۲-۵- محصولات غیرنفتی و خدمات: کاتود و قطعات کاتود از مس- وسایل نقلیه با موتور پیستون- پسته- پوست- شمش- مس- گرید نساجی- آلومینیوم- روی

۲-۳- ترانزیت

۱-۲-۳- اهمیت ترانزیت از ایران برای آن کشور: اهمیت دارد.

(تحلیل جامع در خصوص برنامه بلند مدت ترکیه در منطقه و جایگاه ایران در سیستم انتقال و ترانزیت این کشور در گزارش محرمانه قید شده است).

۲-۴- حجم واردات و صادرات بین المللی

۱-۲-۴- واردات از جهان: در سال ۲۰۰۹ این کشور ۱۴۰/۹ میلیارد دلار واردات داشته است که این حجم شامل اقلامی همچون

روغنها و سوخته‌های معدنی، آهن و فولاد، راکتور، بولیر، ماشین آلات و ... ماشین آلات الکتریکی و تجهیزات، وسایط نقلیه غیر از راه‌آهن، پلاستیک و محصولات آن، مروارید و سنگهای قیمتی می شود.

۲-۲-۴ صادرات به جهان: در سال ۲۰۰۹ ترکیه ۱۰۲/۱ میلیارد دلار صادرات به کشورهای مختلف داشته است که مهمترین اقلام آن شامل وسایل نقلیه به غیر از راه‌آهنی، آهن و فولاد، راکتور، ماشین آلات، بولیر و ... ماشین آلات و تجهیزات الکتریکی، پوشاک و منسوجات بافته شده، روغنها و سوخته‌های معدنی، محصولات آهن و فولاد، مروارید، سنگهای قیمتی و ... پوشاک و منسوجات بافته نشده، پلاستیک و محصولات آن می باشد.

(میلیارد دلار)

سال	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	نه ماهه ۲۰۱۰
صادرات	۲۵	۴۷/۲	۶۳	۷۳/۴	۸۵/۵	۱۰۷/۲	۱۳۲	۱۰۲/۱	۸۹/۴
واردات	۵۰/۸	۶۹/۳	۹۷/۲	۱۱۶/۵	۱۳۸/۳	۱۷۰/۰	۲۰۲	۱۴۰/۹	۱۵۶/۴
تراز تجاری	-۱۵/۸	-۲۲/۱	-۳۴/۳	-۴۳	-۵۲/۸	-۶۲/۸	-۷۰	-۳۸/۷	-۶۷

۲-۵- فرصتهای سرمایه گذاری در آن کشور

۲-۵-۱- سرمایه گذاری در آن کشور: در سال ۲۰۰۹ مجموع کل سرمایه گذاری در ترکیه برابر با ۱۶/۹٪ از GDP بوده است. درحالیکه در همین دوره زمانی نرخ رشد تولیدات صنعتی در ترکیه ۱۱/۸٪ - اعلام شده است. حجم سرمایه گذاری مستقیم خارجی در ترکیه طی سال ۲۰۰۹ برابر با ۱۸۱/۷ میلیارد دلار و حجم سرمایه گذاری خارجی ترکیه در سایر کشورها ۱۵/۴۲ میلیارد دلار گزارش شده است.

۲-۵-۲- پروژه های مشترک: (اطلاعات محرمانه طرحهای مشترک)

۲-۵-۳- پروژه های مشترک در کشور ثالث: ندارد

۲-۵-۴- کمک های توسعه ای ایران: ندارد

۲-۵-۵- نرخ ریسک بر اساس شاخص ICRG و شاخص Heritage: بر اساس آمار صندوق ضمانت صادرات ایران کشور ترکیه در گروه ریسک کشوری ۴ قرار می گیرد که نسبت به شاخصهای ۱-۷ نشاندهنده ریسک متوسط سرمایه گذاری در این کشور است همچنین سقف پوشش اعتبارات کوتاه مدت این کشور ۶۰ میلیون دلار و سقف پوشش اعتبارات میان مدت و بلند مدت آن ۱۲۰ میلیون دلار تعیین شده است. همچنین موسسه Euromoney شاخص ریسک سرمایه گذاری ترکیه در سالهای ۲۰۰۸ و ۲۰۰۷ را به ترتیب ۶۸ و ۶۹ اعلام نموده است درحالیکه نرخ ریسک سرمایه گذاری این کشور بر مبنای شاخص Heritage در سال ۲۰۱۰ برابر با ۶۳/۸ اعلام شده (رتبه بندی ۱-۱۰۰) و در سالهای ۲۰۰۹، ۲۰۰۸ و ۲۰۰۷ به ترتیب برابر با ۶۱/۶، ۵۹/۹، ۵۷/۴ بوده است.

۲-۶- اطلاعات پایه اقتصادی

۲-۶-۱- تولید ناخالص داخلی بر اساس برابری قدرت خرید (PPP): در سال ۲۰۰۹ این شاخص بر مبنای برابری قدرت خرید معادل ۸۷۹/۹ میلیارد دلار اعلام شد درحالیکه در سال ۲۰۰۸ معادل ۹۲۳/۳ میلیارد دلار بود.

۲-۶-۲- تولید ناخالص داخلی بر اساس نرخ ارز رسمی: این میزان در سال ۲۰۰۹ برابر با ۶۱۴/۵ میلیارد دلار اعلام شده است. ۲-۶-۳- رشد واقعی تولید ناخالص داخلی: رشد واقعی GDP در سال ۲۰۰۹ معادل ۴/۷٪ - اعلام شده درحالیکه در سال ۲۰۰۸ برابر با ۰/۷٪ تعیین شده بود.

۲-۶-۴- سرانه تولید ناخالص داخلی: سرانه تولید ناخالص داخلی ترکیه در سال ۲۰۰۹ معادل ۱۱۵۰۰ دلار و در سال ۲۰۰۸ معادل ۱۲۲۰۰ دلار بوده است.

۶-۲-۵- نرخ تورم: در سال ۲۰۰۹ نرخ تورم در ترکیه ۳/۶٪ اعلام شد درحالیکه این نرخ در سال ۲۰۰۸ معادل ۴/۱۰٪ بود.

۳- عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی

۳-۱: عضویت و جایگاه در سازمانهای بین المللی انرژی: IEA, IAEA.
۳-۲: عضویت و جایگاه در سازمانهای سیاسی منطقه ای و فرامنطقه ای: عضویت در سازمان اکو- کنفرانس اسلامی- یونسکو- ناتو- فائو- سازمان بهداشت جهانی- D8 - بانک جهانی- WTO, G-۲۰, ICAO, IMF, JFC, Paris club, Interpol. عضو غیردائم شورای امنیت سازمان ملل، آنکتاد، یونیدو.

۴- اقتصاد انرژی فسیلی

۴-۱- میزان مصرف انرژی

۴-۱-۱- الکتریسیته: ۱۹۸/۱ میلیارد کیلووات ساعت (۲۰۰۸)
۴-۱-۲- نفت: ۵۷۹/۴۸ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)
۴-۱-۳- گاز: ۳۵/۳۷ میلیارد مترمکعب (۲۰۰۹)
۴-۱-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: ۵۹۱/۳۲۶ هزار بشکه در روز (۲۰۱۰)

۴-۲- میزان تولید

۴-۲-۱- الکتریسیته: ۱۹۸/۴ میلیارد کیلووات ساعت (۲۰۰۸)
۴-۲-۲- نفت: ۵۲/۹۸ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)
عمده ذخایر نفت ترکیه نیز در منطقه جنوب شرقی آن واقع شده اند. میدان نفتی Hakkari Basin میدانی پیر با هزینه تولید بالا است. میدان نفتی Bulgardag در خلیج Mercin واقع شده. میداین Adiyaman, Cemberlitas, Nemrut, Karakus, Cukurtaş, Cendere, Akpınar, Firat, Piyanko, Esmeli, Besikli, Caylarbasi, Akceli نزدیکی شمال سوریه در منطقه Malat واقع شده اند. میداین Kozluca, Camurla, İkiztepe, Dincer, Yolacan در جنوب شرق ترکیه و در مرز با سوریه واقع شده اند. میداین Oyuktas, Papur, Kozluk, Celikli, Dodan, Yanarsu, Garzan, Sezgan در مناطق شرقی ترکیه هستند.
۴-۲-۳- گاز: ۰/۷۱ میلیارد مترمکعب (۲۰۰۹)
۱۴ میدان گازی بزرگ ترکیه در Marmara Kuzey واقع شده. میداین offshore که در دریای مرمره در آبگیر Thrace-Gallipoli قرار دارند.

۴-۲-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: ترکیه از سال ۱۹۶۵ نخستین واحد تولیدی پتروشیمی خود را راه اندازی کرد و دو واحد یارمجا و علی آقا طی سالهای ۱۹۷۰ و ۱۹۶۵ فعالیت تولیدی خود را آغاز کردند. همچنین بخش خصوصی بشر کیمیا واحد PS و سایر بخشهای تولیدی PET و DMT آغاز به کار کردند ظرفیت بخش خصوصی در تولید PET الیاف حدود ۴۸۰ هزار تن است.

همچنین مجتمع های پالایشی ترکیه شامل پالایشگاه Izmit در کنار تنگه بسفر با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه در روز، پالایشگاه Izmir در ساحل دریای مدیترانه با ظرفیت ۱۵۰ هزار بشکه در روز، پالایشگاه Icel با ظرفیت ۵۰ هزار بشکه در روز در ساحل مدیترانه در شمال قبرس، پالایشگاه Batman با ظرفیت ۱۵۰۰ بشکه در روز در جنوب شرق ترکیه و پالایشگاه Kirikkale با ظرفیت ۵۰ هزار بشکه در نزدیکی آنکارا در مرکز ترکیه می باشد.

۳-۴- میزان واردات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

۳-۴-۱- الکتريسيته: در سال ۲۰۰۸ ترکیه ۷۹۰ میلیون کیلووات ساعت برق وارد نموده است.
 ۳-۴-۲- نفت: در سال ۲۰۰۹ واردات نفت خام ترکیه ۷۳۴/۶۰۰ هزار بشکه در روز بوده است که این حجم واردات به ترتیب در اختیار روسیه، ایران، عربستان، لیبی، عراق، سوریه بعنوان عمده تامین کنندگان نفت مصرفی ترکیه می باشد. (از سال ۲۰۰۷ روسیه به عنوان بزرگترین تامین کننده نفت ترکیه، جایگاه ایران را به خود اختصاص داد)
 ترانزیت و واردات نفت خام ترکیه از طریق خطوط ذیل انجام می گیرد:

- **خط لوله نفتی جیحان - ساسون (SCP)**: خط لوله جیحان - ساسون به طول ۵۵۰ کیلومتر و ظرفیت ۱/۵ میلیون بشکه در روز طراحی شده و در حال پیگیری می باشد. این خط که با مشارکت Rosneft، Eni، Transneft به انجام خواهد رسید با هدف اتصال دریای سیاه به ترمینال جیحان در دریای مدیترانه و افزایش ظرفیت انتقال نفت روسیه و قزاقستان مطرح شده تا بدون عبور از تنگه بسفر و داردانل نفت را صادر نمایند. پیش بینی می شود این خط در سال ۲۰۱۲ به بهره برداری برسد.



- **خط لوله (BTC)**: بطول ۱۷۶۸ کیلومتر، قطر ۴۲ اینچ و ظرفیت ۱ میلیون بشکه در روز از آذربایجان به گرجستان و ترکیه متصل شده است. این خط لوله با مشارکت BP، سوکار، شورون، استات اویل، Eni، TPAO، توتال، اینپکس و کونوکو فیلیپس اجرا و در سال ۲۰۰۶ به بهره برداری رسیده است. این خط لوله میدان نفتی shirag- guneshli آذربایجان را به دریای مدیترانه متصل نموده است.



- **خط لوله کرکوک - جیحان**: این خط بطول ۹۷۰ کیلومتر و قطر ۴۶ اینچ از عراق به ترکیه متصل شده و روزانه ۱/۶ میلیون بشکه ظرفیت دارد. این خط که از سال ۱۹۷۰ راه اندازی شده اکنون نیازمند تعمیرات اساسی است و تنها

قادر به ارسال ۳۰۰ هزار بشکه نفت در روز است. از این رو دولت عراق با هدف دور زدن منطقه خط حملات تروریستی، طرح ساخت خط جدید کرکوک- جیحان را با عبور از منطقه Arbil به Dahuk مطرح نموده است.

۳-۳-۴- گاز: در سال ۲۰۰۹ ترکیه ۳۵/۳۷ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی وارد نموده است. روسیه بزرگترین صادرکننده گاز به ترکیه (توسط گازپروم از مسیر شمال غرب ترکیه و مسیر بالکان از خط لوله Blue Stream) می باشد. سپس ایران (توسط خط لوله) آذربایجان (توسط خط لوله از میدان شاه دنیز) و الجزایر (تحت قرارداد خرید LNG) قرار دارند. ترانزیت و واردات گاز طبیعی ترکیه از طریق خطوط ذیل انجام می گیرد:

- **خط لوله تبریز- آنکارا**: طول این خط ۲۵۷۷ کیلومتر، ظرفیت آن ۱۴ bcm در سال و قطر آن ۴۸ اینچ می باشد. در سال ۱۹۹۶ عملیات ساخت این خط با همکاری شرکت بوتاش ترکیه و شرکت ملی گاز ایران آغاز شد و در جولای ۲۰۰۱ به پایان رسید. این خط لوله در ارزروم به خط لوله قفقاز جنوبی متصل می شود.

- **خط لوله ترکیه- یونان**: طول این خط ۲۹۶ کیلومتر، قطر آن ۳۶ اینچ، ظرفیت اسمی آن ۷ bcm در سال می باشد که تا سال ۲۰۱۲ به ۱۱ bcm افزایش خواهد یافت. در سال ۲۰۰۲ تفاهمنامه احداث این خط بین بوتاش و DEPA یونان به امضا رسید و تفاهمنامه بین کشوری آن در سال ۲۰۰۳ امضا شد. ساخت این خط لوله از سال ۲۰۰۵ آغاز و در سپتامبر ۲۰۰۷ به پایان رسید. در سال ۲۰۰۹ شرکت انرژی بلغار معاهده احداث شاخه فرعی از یونان به بلغارستان با ظرفیت ۱ bcm را منعقد نموده است.

- **خط لوله باکو- تفلیس- ارزروم (BTE)**: از میدان گازی شاه دنیز آذربایجان بصورت موازی با خط BTC به گرجستان و ترکیه متصل شده است. این خط لوله به طول ۶۹۲ کیلومتر و ظرفیت اولیه ۸/۸ bcm در سال در سال ۲۰۰۶ به بهره برداری رید و تا سال ۲۰۱۲ ظرفیت آن به ۲۰ bcm خواهد رسید. این خط لا مشارکت شرکتهای Bp ، استات اویل، سوکار، لوک اویل، توتال، TPAO ، Naftiran به اجرا درآمده و پتانسیل اتصال به خط لوله ترانس کاسپین را به منظور انتقال گاز ترکمنستان و قزاقستان به بازارهای غرب دارد.



- **خط لوله Nabucco**: ناباکو به طول ۴۰۴۲ کیلومتر، قطر ۵۶ اینچ و ظرفیت ۳۱ bcm در سال، خط لوله مطرح به منظور انتقال گاز از ارزروم ترکیه به بلغارستان، رومانی، مجارستان و اتریش است تا وابستگی اروپا به واردات گاز روسیه را کاهش دهد. این پروژه که با حمایت آمریکا و اتحادیه اروپا مطرح شده در رقابت با خط لوله South stream گازپروم می باشد و کشورهای عراق، آذربایجان، ترکمنستان و مصر تامین کنندگان گاز آن خواهند بود. مطالعات این خط از سال ۲۰۰۲ آغاز و در سال ۲۰۰۹ موافقتنامه بین دولتی بین ترکیه، رومانی، بلغارستان، مجارستان و اتریش به امضا رسید. پیش بینی شده این خط لوله در سال ۲۰۱۷ به بهره برداری برسد.



- **خط لوله Blue Stream** : این خط لوله به طول ۱۲۱۳ کیلومتر و ظرفیت اسمی ۱۶ bcm در سال گاز طبیعی را از روسیه به زیر دریای سیاه و ترکیه منتقل می کند. پروژه ساخت آن در سال ۱۹۹۷ با همکاری گازروم، Eni ایتالیا و بوتاش ترکیه آغاز و در سال ۲۰۰۵ به بهره برداری رسید. اکنون بوتاش و گازپروم یک قرارداد خرید گاز ۲۵ ساله دارند. در سال ۲۰۰۵ روسیه و ترکیه در قالب همکاری استراتژیک خود طرح ۲ Blue stream را مطرح نمودند تا با اتصال آن به خط لوله سامسون- جیحان شاخه جنوبی این خط لوله به بلغارستان، صربستان، کرواسی و مجارستان برسد. این تصمیم پس از توافق اروپای شرقی برای احداث ناباکو اتخاذ شد. روسیه پیش بینی کرده اگر شاخه دوم Blue stream از زیر دریای سیاه به سامسون و جیحان برسد می تواند گاز را به سوریه، لبنان، اسرائیل و قبرس نیز صادر نماید.



- **خط لوله South Stream** : این خط لوله به ظرفیت اسمی ۶۳ bcm در سال به منظور انتقال گاز روسیه به اروپا در دو شاخه شمالی (صربستان- مجارستان- کرواسی- اسلوانی- اتریش) و جنوبی (بلغارستان- یونان- ایتالیا) مطرح شده است. این طرح در رقابت با طرح ناباکو از سوی روسیه مطرح و به منظور اجتناب از کشمکشهای احتمالی روسیه با اوکراین با عبور از خاک ترکیه وارد اروپا خواهد شد. خط لوله مذکور که پیش بینی شده تا سال ۲۰۱۵ به بهره برداری برسد، با مشارکت گازپروم روسیه و Eni ایتالیا اجرا می شود.



- **خط لوله Persian** : خط لوله مطرح و در دست طراحی از سوی ایران به منظور انتقال گاز خلیج فارس به بازارهای اروپا می باشد که با همکاری شرکت صادرات گاز ایران و شرکت سام پترول ترکیه آغاز خواهد شد. در بخش ایران این خط بعنوان ۹ IGAT از عسلویه آغاز و به بازرگانی در مرز ترکیه می رسد و در محدوده اروپایی با گذر از خاک ترکیه به یونان و ایتالیا خواهد رسید که به دو شاخه شمالی (سوئیس- اتریش- آلمان) و شاخه جنوبی (فرانسه - اسپانیا) تفکیک می شود. احتمال می رسد طول این خط ۳۳۰۰ کیلومتر و ظرفیت آن ۳۷-۴۰ bcm باشد. پیش بینی شده ساخت این خط از سال ۲۰۱۴ آغاز شود.

۴-۳-۴- مشتقات نفتی و پتروشیمی: اکنون نیاز وارداتی ترکیه به انواع مواد پلیمری، شیمیایی و مواد خام الیاف شامل:

نام محصول	ظرفیت تولید (هزار تن)	واردات ۲۰۰۸ (هزار تن)	واردات ۲۰۱۲ (هزار تن)
بنزن	۱۳۴	۱۱۲	۱۶۲
تولون	۰	۱۰۰	۱۲۰
PX	۱۳۶	۳۷	۱۱۹
متانول	۰	۲۸۶	۳۲۷
TDI	۰	۱۸	۲۴
اتیلن گلیکول	۸۹	۱۵۳	۱۹۷
اوره	۵۷۸	۱۰۰۰	۱۰۰۰

نیاز وارداتی ترکیه به انواع پلیمرها در سال ۲۰۰۸ حدود ۲ / ۷ میلیون تن گزارش شده و نیاز وارداتی ترکیه به مواد پلیمری در سال حدود ۳ / ۵ میلیون تن ارزیابی می شود که سهم پتیکیم بطور کلی حدود ۲۵٪ از کل تقاضای داخلی است. محصولات قابل عرضه در بازار ترکیه شامل محصولات پلیمری (PP، انواع PE، PVC، PS) محصولات آروماتیکی (PX، SM و تولون) محصولات شیمیایی (EG، متانول، VAM، EDC، TDI) محصولات کود شیمیایی (اوره، گرانول، آمونیاک) می باشد. ترکیه بعد از چین، قطب دوم بازار محصولات پلیمری شناخته می شود.

۴-۴- میزان صادرات نفت و گاز و سایر محصولات مرتبط

۴-۴-۱- الکتریسیته: در سال ۲۰۰۸ ترکیه ۱/۱۲ میلیارد کیلووات ساعت برق صادر نموده است.

۴-۴-۲- نفت: ۱۳۳/۱۰۰ هزار بشکه در روز (est. ۲۰۰۸)

۴-۴-۳- گاز: ۷۰۸ میلیون مترمکعب (est. ۲۰۰۹)

۴-۴-۳- مشتقات نفتی و پتروشیمی: ۲۹۷.۴۲۱ هزار بشکه در روز (۲۰۰۹)